



ANTAGNA TEXTER

P8_TA(2015)0388

Uppföljning av Europaparlamentets resolution av den 12 mars 2014 om den elektroniska massövervakningen av EU:s medborgare

Europaparlamentets resolution av den 29 oktober 2015 om uppföljning av Europaparlamentets resolution av den 12 mars 2014 om den elektroniska massövervakningen av EU:s medborgare (2015/2635(RSP))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

- med beaktande av den rättsliga ram som ges genom fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), i synnerhet artiklarna 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10 och 21, Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet artiklarna 1, 3, 6, 7, 8, 10, 11, 20, 21, 42, 47, 48 och 52, den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, i synnerhet artiklarna 6, 8, 9, 10 och 13, samt de europeiska domstolarnas rättspraxis rörande säkerhet, integritet och yttrandefrihet,
- med beaktande av sin resolution av den 12 mars 2014 om amerikanska NSA:s övervakningsprogram, övervakningsorgan i olika medlemsstater samt inverkan på EU-medborgarnas grundläggande rättigheter och på det transatlantiska samarbetet i rättsliga och inrikes frågor¹ (nedan kallad *resolutionen*),
- med beaktande av arbetsdokumentet om uppföljningen av LIBE-utskottets granskning av den elektroniska massövervakningen av EU:s medborgare² av den 19 januari 2015,
- med beaktande av rapporten om massövervakning från Europarådets parlamentariska församling av den 21 april 2015,
- med beaktande av frågorna till rådet och kommissionen om uppföljningen av Europaparlamentets resolution av den 12 mars 2014 om den elektroniska massövervakningen av EU:s medborgare (O-000114/2015 – B8-0769/2015 och O-000115/2015 – B8-0770/2015),
- med beaktande av förslaget till resolution från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor,

¹ Antagna texter, P7_TA(2014)0230.

² PE546.737v01-00.

- med beaktande av artiklarna 128.5 och 123.2 i arbetsordningen, och av följande skäl:
 - A. I resolutionen uppmanade Europaparlamentet de amerikanska myndigheterna och medlemsstaterna att förbjuda urskillningslös massövervakning och bulkbehandling av medborgares personuppgifter och fördömde de rapporterade underrättelsetjänståtgärder som allvarligt har påverkat EU-medborgares förtroende och deras grundläggande rättigheter. I resolutionen pekade man på att det kan finnas andra tänkbara motiv, såsom politiskt och ekonomiskt spionage, med tanke på de rapporterade massövervakningsprogrammets kapacitet.
 - B. Genom resolutionen infördes en ”europeisk digital habeas corpus för att skydda de grundläggande rättigheterna i en digital tidsålder” med åtta specifika åtgärder, och man uppmanade utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att ta upp frågan inom ett år i syfte att utvärdera i vilken utsträckning rekommendationerna hade följts.
 - C. I arbetsprogrammet av den 19 januari 2015 rapporteras om utvecklingen sedan resolutionen antogs. Där anges att strömmen av avslöjanden om elektronisk massövervakning fortsätter och det uppges att genomförandet av den föreslagna ”europeiska digitala habeas corpus” visar på ett begränsat svar från de institutioner, medlemsstater och intressenter som uppmanades att agera.
 - D. I sin resolution uppmanade Europaparlamentet kommissionen och andra institutioner, organ, kontor och byråer att agera utifrån rekommendationerna i enlighet med artikel 265 i EUF-fördraget (”underlåtenhet att vidta åtgärder”).
 - E. Wikileaks avslöjade nyligen att de tre senaste franska presidenterna liksom franska ministrar och Frankrikes ambassadör i Förenta staterna har fått sin kommunikation övervakad. NSA har bedrivit detta strategiska och ekonomiska spioneri i stor skala under de senaste tio åren mot alla franska statliga strukturer samt mot de största franska företagen.
 - F. I rapporten från den särskilda rapportören om främjande och skydd av rätten till åsikts- och yttrandefrihet anges det att kryptering och anonymitet möjliggör den integritet och säkerhet som behövs för att man ska kunna utöva rätten till åsikts- och yttrandefrihet i den digitala tidsåldern. I rapporten anges det också att alla restriktioner av kryptering och anonymitet måste begränsas strikt i enlighet med principerna om syftets laglighet, nödvändighet, proportionalitet och legitimitet.
 1. Europaparlamentet välkomnar den tyska förbundsdagens, Europarådets, Förenta nationernas och den brasilianska senatens utredningar, debatterna i ett antal andra nationella parlamentet samt det arbete som har lagts ner av många av civilsamhällets aktörer, vilka alla har bidragit till att öka den allmänna medvetenheten om elektronisk massövervakning.
 2. Europaparlamentet uppmanar EU:s medlemsstater att lägga ner eventuella straffrättsliga åtal mot Edward Snowden och bevilja honom skydd och således förhindra att han utlämnas eller överlämnas till tredje parter, med hänsyn till hans ställning som visselblåsare och internationell försvarare av de mänskliga rättigheterna.
 3. Europaparlamentet uttrycker dock stor besvikelse över att de flesta medlemsstater och EU-institutioner inte anser det vara en viktig angelägenhet att ta itu med de problem

som togs upp i resolutionen och genomföra dess konkreta rekommendationer, samt bristen på öppenhet och dialog med Europaparlamentet.

4. Europaparlamentet oroas över de lagar som nyligen har antagits i en del medlemsstater och som innebär att underrättelseorganens övervakningsbefogenheter utvidgas. Den franska nationalförsamlingen antog till exempel en ny underrättelselagstiftning den 24 juni 2015, men enligt kommissionen finns det flera bestämmelser i den som ger upphov till allvarliga rättsliga tveksamheter, i Storbritannien antogs 2014 en lag om bevarande av uppgifter och undersökande befogenheter som sedan ledde till ett domstolsbeslut om att vissa artiklar var olagliga och därför ogiltigförklarades, och i Nederländerna finns det förslag om ny lagstiftning för att uppdatera underrättelse- och säkerhetslagen från 2002. Parlamentet upprepar sin uppmaning till medlemsstaterna om att se till att deras nuvarande och framtida rättsliga ramar och kontrollmekanismer för underrättelsetjänsternas verksamhet följer standarden i den europeiska konventionen om de mänskliga rättigheterna och all relevant unionslagstiftning.
5. Europaparlamentet välkomnar den tyska förbundsdagens utredning om massövervakning. Parlamentet är mycket oroat över avslöjandena om den massövervakning av telekommunikationer och internettrafik i EU som bedrivits av den tyska underrättelsetjänsten (BND) i samarbete med NSA. Parlamentet anser detta vara ett brott mot principen om lojalt samarbete enligt artikel 4.3 i fördraget om Europeiska unionen.
6. Europaparlamentet uppmanar talmannen att be Europarådets generalsekreterare att inleda förfarandet enligt artikel 52, som anger att varje hög fördragsslutande part, på anmodan av Europarådets generalsekreterare ska ”tillhandahålla upplysningar om det sätt på vilket dess inhemska lagstiftning säkerställer en effektiv tillämpning av bestämmelserna i denna konvention”.
7. Europaparlamentet anser att kommissionens reaktion på resolutionen hittills har varit alldeles otillräcklig med tanke på omfattningen på avslöjandena. Parlamentet uppmanar kommissionen att senast i december 2015 agera på de uppmaningar som framfördes i resolutionen. Parlamentet förbehåller sig rätten att agera på grund av underlåtenheten att vidta åtgärder eller att flytta vissa av kommissionens budgetmedel till en reserv till dess att rekommendationerna har följts upp ordentligt.
8. Europaparlamentet betonar betydelsen av EU-domstolens dom av den 8 april 2014 som ogiltigförklarade direktiv 2006/24/EG om lagring av uppgifter, och påminner om att domstolen angav att direktivets ingrepp i den grundläggande rätten till respekt för privatlivet måste begränsas till vad som är strängt nödvändigt. Parlamentet betonar att denna dom innebär en nyhet på så sätt att domstolen specifikt hänvisar till ett visst prejudikat från Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna rörande frågan om allmänna övervakningsprogram, och i praktiken har domstolen nu införlivat samma principer från detta specifika prejudikat i Europadomstolen för de mänskliga rättigheterna i EU:s lagstiftning på detta område. Parlamentet betonar att man därför kan förvänta sig att domstolen i framtiden även kommer att använda samma resonemang vid bedömning av huruvida lagar från EU och medlemsstaterna rörande allmänna övervakningsprogram är giltiga enligt stadgan.

Uppgiftsskyddspaketet

9. Europaparlamentet välkomnar inledandet av informella interinstitutionella

förhandlingar om utkastet till den allmänna uppgiftsskyddsförordningen och rådets allmänna synsätt gällande uppgiftsskyddsdirektivet. Parlamentet upprepar sin avsikt att slutföra förhandlingarna om uppgiftsskyddsdirektivet under 2015.

10. Europaparlamentet påminner rådet om dess skyldighet att respektera Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna i sina ändringsförslag till kommissionens förslag. Parlamentet upprepar att det skydd som erbjuds inte får vara lägre än det som redan har fastställts i direktiv 95/46/EG.
11. Europaparlamentet understryker att både uppgiftsskyddsförordningen och dataskyddsdirektivet är nödvändiga för att skydda enskilda personers grundläggande rättigheter. Båda dessa rättsakter måste därför behandlas som ett paket och antas samtidigt, så att all uppgiftsbehandling i EU alltid har ett starkt skydd. Parlamentet understryker att målet att stärka enskilda personers rättigheter och skydd vid behandlingen av deras personuppgifter måste tillgodoses när paketet antas.

Paraplyavtalet mellan EU och Förenta staterna

12. Europaparlamentet konstaterar att sedan resolutionen antogs har förhandlingarna med Förenta staterna om paraplyavtalet mellan EU och Förenta staterna om skydd av personuppgifter som överförs och behandlas i brottsbekämpande syfte (paraplyavtalet) slutförts och avtalsutkastet har paraferats.
13. Europaparlamentet välkomnar den amerikanska regeringens försök att återuppbygga förtroendet genom paraplyavtalet, och välkomnar i synnerhet att lagen om rättslig prövning från 2015 antogs av representanthuset den 20 oktober 2015, vilket understryker de betydande och positiva steg som Förenta staterna har tagit för att bemöta EU:s oro. Parlamentet anser att det är av yttersta vikt att garantera samma rätt till effektiv rättslig prövning för EU-medborgare/enskilda vars personuppgifter behandlas i EU och överförs till Förenta staterna utan någon åtskiljning mellan EU-medborgare och amerikanska medborgare. Den amerikanska senaten uppmanas att införa lagstiftning som garanterar detta. Parlamentet understryker att en förutsättning för att paraplyavtalet ska kunna undertecknas och träda i kraft är att kongressen antar lagen om rättslig prövning.

Safe Harbour

14. Europaparlamentet påminner om att det i resolutionen krävs att det så kallade Safe Harbour-beslutet omedelbart rivs upp, då det inte tillhandahåller tillräckligt skydd av EU-medborgares personuppgifter.
15. Europaparlamentet påminner om att alla internationella överenskommelser som EU ingår ges företräde före EU:s sekundärlagstiftning, och betonar därför behovet av att se till att paraplyavtalet inte begränsar den registrerades rättigheter och de säkerhetsklausuler som gäller för överföring av personuppgifter i enlighet med EU-lagstiftningen. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att i detalj bedöma hur paraplyavtalet skulle kunna fungera tillsammans med, och påverka, EU:s rättsliga ram för personuppgiftsskydd, inklusive det nuvarande rådsbeslutet, personuppgiftsskyddsdirektivet (95/46/EG) och framtida direktiv och förordningar som rör personuppgiftsskyddet. Kommissionen uppmanas att lägga fram en rapport med en utvärdering av de rättsliga effekterna i denna fråga för parlamentet innan ratificeringsförfarandet inleds.

16. Europaparlamentet påminner om att kommissionen, i sitt meddelande av den 27 november 2013 om hur principerna om integritetsskydd (Safe Harbour) fungerar, riktade 13 rekommendationer till Förenta staterna för att säkerställa ett tillräckligt skydd.
17. Europaparlamentet välkomnar att domstolen i sin dom av den 6 oktober 2015 ogiltigförklarade kommissionsbeslut 2000/520/EG om adekvat skydd när det gäller Förenta staternas Safe Harbour, och betonar att denna dom har bekräftat parlamentets sedan länge etablerade ståndpunkt rörande bristen på adekvat skydd i detta instrument. Parlamentet uppmanar kommissionen att omedelbart vidta de åtgärder som krävs för att alla personuppgifter som överförs till Förenta staterna ska ges ett effektivt skydd som i allt väsentligt motsvarar det skydd som garanteras i Europeiska unionen.
18. Europaparlamentet invänder mot att parlamentet inte har fått något formellt meddelande från kommissionen rörande statusen på genomförandet av de 13 rekommendationerna, trots att kommissionen tillkännagav att den skulle lämna ett sådant senast under sommaren 2014. Parlamentet understryker att det nu, efter domstolens beslut att ogiltigförklara beslut 2000/520/EG, är mycket viktigt att kommissionen ger en ingående uppdatering av de förhandlingar som har förts hittills och av de effekter domen kommer att ha på de fortsatta förhandlingar som planerats. Parlamentet uppmanar kommissionen att omedelbart överväga alternativ till Safe Harbour och de effekter domen kan få på andra instrument för överföring av personuppgifter till USA, samt att lämna en rapport i frågan senast i slutet av 2015.
19. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att utvärdera de juridiska effekterna och följderna av domstolens dom i Schrems-målet av den 6 oktober 2015 för eventuella avtal med tredjeländer som möjliggör överföring av personuppgifter, såsom EU och Förenta staternas avtal om ett program för att spåra finansiering av terrorism, avtal om passageraruppgifter, paraplyavtalet mellan EU och Förenta staterna samt andra instrument inom EU:s lagstiftning som medför insamling och behandling av personuppgifter.

Demokratisk kontroll

20. Utan att ifrågasätta de nationella parlamentens fullständiga behörighet att övervaka nationella underrättelsetjänster, uppmanar Europaparlamentet de nationella parlament som ännu inte har gjort det att genomföra en ingående utvärdering och införa en betydelsefull övervakning av underrättelseverksamheten, samt att se till att sådana övervakningskommittéer/övervakningsorgan ges tillräckligt med resurser, teknisk kunskap och rättsliga verktyg samt tillgång till alla relevanta dokument för att kunna utöva en effektiv och oberoende översyn av underrättelsetjänsterna och informationsutbyte med andra utländska underrättelsetjänster. Parlamentet upprepar sitt åtagande om att ha ett nära samarbete med nationella parlament för att säkerställa att effektiva övervakningsmekanismer tillämpas, däribland delning av bästa praxis och gemensamma standarder.
21. Europaparlamentet kommer att följa upp konferensen den 28–29 maj 2015 om demokratisk tillsyn av underrättelsetjänster i Europeiska unionen samt fortsätta sina insatser som syftar till att garantera ett utbyte av god praxis för underrättelsetillsyn i nära samarbete med nationella parlament. Parlamentet välkomnar de gemensamma slutkommentarerna från ordförandena för denna konferens, där de uttalar sin avsikt att om två år sammankalla en uppföljningskonferens.

22. Europaparlamentet anser att de befintliga verktygen för samarbete mellan tillsynsorgan, t.ex. European Network of National Intelligence Reviewers (ENNIR), bör stödjas och utnyttjas i större utsträckning, eventuellt med användning av Ipx potential för informationsutbyte mellan nationella parlament, i enlighet med dess räckvidd och tekniska kapacitet.
23. Europaparlamentet upprepar sitt krav på att avtalet om programmet för att spåra finansiering av terrorism ska avbrytas.
24. Europaparlamentet betonar att det behövs en gemensam definition av ”nationell säkerhet” för EU och dess medlemsstater för att säkerställa rättslig säkerhet. Parlamentet konstaterar att bristen på en tydlig definition öppnar för godtycklighet och brott mot de grundläggande rättigheterna och rättssäkerheten från de verkställande organens och underrättelsetjänsternas sida i EU.
25. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att införa bestämmelser om tidsbegränsning och förlängning i lagstiftning som möjliggör insamling av personuppgifter eller övervakning av EU-medborgare. Parlamentet betonar att sådana bestämmelser utgör grundläggande garantier för att säkerställa regelbunden kontroll av huruvida ett instrument som inkräktar på den personliga integriteten är nödvändigt och proportionellt i ett demokratiskt samhälle.

Återskapa förtroendet

26. Europaparlamentet betonar att goda relationer mellan EU och Förenta staterna är absolut avgörande för båda parter. Parlamentet konstaterar att övervakningsavslöjandena har undergrävt allmänhetens stöd för dessa relationer och betonar att åtgärder måste vidtas för att garantera att förtroendet återskapas, i synnerhet med tanke på dagens akuta behov av samarbete i många olika geopolitiska frågor av gemensamt intresse. Parlamentet understryker i detta sammanhang att man måste komma fram till en lösning som förhandlats fram mellan Förenta staterna och EU i sin helhet och som respekterar de mänskliga rättigheterna.
27. Europaparlamentet välkomnar de lagstiftningsbeslut och domstolsbeslut som nyligen har fattats i Förenta staterna om att begränsa NSA:s massövervakning, däribland att kongressen antog USA Freedom Act utan ändringar efter en kompromiss mellan de två kamrarna och partierna, samt domen från andradistriktets appellationsdomstol om NSA:s telefonsavlyssningsprogram. Parlamentet beklagar dock att dessa beslut i första hand riktar sig till amerikaner samtidigt som situationen för EU-medborgare förblir densamma.
28. Europaparlamentet anser att alla beslut om att använda övervakningsteknik bör bygga på en grundlig bedömning av nödvändighet och proportionalitet. Parlamentet välkomnar resultaten av forskningsprojektet Surveille som tillhandahåller en metod för att bedöma övervakningstekniker med beaktande av rättsliga, etiska och tekniska aspekter.
29. Europaparlamentet understryker att EU bör bidra till utvecklingen av internationella standarder/principer på FN-nivå, i enlighet med FN:s internationella konvention om medborgerliga och politiska rättigheter, för att skapa en global ram för uppgiftsskydd, inklusive specifika begränsningar för insamling i syften som rör den nationella säkerheten.

30. Europaparlamentet är övertygat om att en kapprustning i övervakning endast kan undvikas om trovärdiga standarder upprättas på global nivå.

Privata företag

31. Europaparlamentet välkomnar den privata IKT-sektorns initiativ för att utveckla säkerhetslösningar som bygger på kryptering och internettjänster som stärker skyddet av privatlivet. Parlamentet uppmuntrar till en fortsatt utveckling av användarvänliga programinställningar som hjälper kunderna att hantera vilken information de delar med vem och på vilket sätt. Parlamentet noterar att många företag även har meddelat att de har planer på att införa obruten kryptering som en reaktion på avslöjanden om massövervakning.
32. Europaparlamentet påminner om att medlemsstaterna enligt artikel 15.1 i direktiv 2000/31/EG i samband med tillhandahållande av vidarebefordrings-, caching- och värdtjänster inte får ålägga tjänsteleverantörerna en allmän skyldighet att övervaka den information de överför eller lagrar eller en allmän skyldighet att aktivt efterforska fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig verksamhet. Parlamentet påminner särskilt om att Europeiska unionens domstol, i mål C-360/10 och C-70/10, avvisade åtgärderna för aktiv övervakning av nästan samtliga användare av berörda tjänster (i ena fallet internetleverantörer och i andra fallet ett socialt nätverk) och angav att förelägganden som ålägger en leverantör av värdtjänster en skyldighet att bedriva allmän övervakning ska vara förbjudna.
33. Europaparlamentet välkomnar att it- och telekommunikationsföretag offentliggör insynsrapporter över myndigheters krav på användaruppgifter. Parlamentet begär att medlemsstaterna ska offentliggöra statistik över sina begäranden till privata företag om privat användarinformation.

TFTP-avtalet

34. Europaparlamentet är besviken över att kommissionen bortsåg från parlamentets tydliga uppmaning att upphäva TFTP-avtalet, då ingen tydlig information getts för att klargöra huruvida någon annan amerikansk myndighet hade fått tillgång till Swift-uppgifter utanför ramen för TFTP-avtalet. Parlamentet har för avsikt att ta detta i beaktande när det överväger att ge sitt godkännande till framtida internationella avtal.

Annat personuppgiftsutbyte med tredjeländer

35. Europaparlamentet betonar sin ståndpunkt att alla avtal, mekanismer och beslut om tillräcklig skyddsnivå för utbyte med tredjeländer som inbegriper personuppgifter ställer krav på en rigorös övervakning och omedelbar uppföljning av kommissionen som fördragens väktare.
36. Europaparlamentet välkomnar EU:s och Förenta staternas uttalande i Riga den 3 juni 2015 om ett förstärkt transatlantiskt samarbete på området rättvisa, frihet och säkerhet där signatärerna förband sig att stärka genomförandet av avtalet om ömsesidig rättslig hjälp mellan Förenta staterna och EU (MLAT), slutföra översynen av det i enlighet med avtalet och anordna seminarier för att diskutera relevanta frågor med nationella behöriga myndigheter. Parlamentet understryker att ömsesidig hjälp är det instrument som ska användas av medlemsstaternas rättsvårdande myndigheter för samarbete med myndigheterna i tredjeländer. Parlamentet uppmuntrar i detta

sammanhang EU:s medlemsstater och Förenta staternas regering att stödja ovanstående åtaganden så att man snabbt kan avsluta översynen av avtalet om ömsesidig rättslig hjälp mellan EU och Förenta staterna.

37. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att senast i slutet av 2015 rapportera till parlamentet om de luckor som har identifierats inom olika instrument som används för internationellt utbyte av personuppgifter vad det gäller tredjeländers rättsvårdande myndigheters och underrättelsetjänsters tillgång till dem, samt om vägar att åtgärda dessa brister för att säkerställa ett fortsatt tillräckligt skydd för personuppgifter som överförs från EU till tredjeländer.

Skydd för rättsstaten och EU-medborgarnas grundläggande rättigheter/ökat skydd för visselblåsare och journalister

38. Europaparlamentet anser att EU-medborgares grundläggande rättigheter fortfarande hotas och att det har gjorts för lite för att kunna garantera ett fullgott skydd vid elektronisk massövervakning. Parlamentet beklagar de begränsade framsteg som gjorts för att garantera visselblåsare och journalister skydd.
39. Europaparlamentet beklagar att många underrättelseprogram för storskalig massövervakning även verkar drivas av ekonomiska intressen hos de företag som utvecklar och driver dessa program. Detta var fallet med slutskedet av NSA:s riktade ”Thinthread”-program och ersättandet av det med det storskaliga övervakningsprogrammet ”Trailblazer”, som lades ut på entreprenad till SAIC 2001.
40. Europaparlamentet upprepar sin starka oro över arbetet inom Europarådets kommitté för konventionen om it-brottslighet angående tolkningen av artikel 32 i konventionen om it-brottslighet av den 23 november 2001 (Budapestkonventionen) om gränsöverskridande åtkomst till lagrade datoruppgifter med medgivande eller när uppgifterna är offentligt tillgängliga. Parlamentet invänder mot ingåendet av ett tilläggsprotokoll eller vägledning i syfte att bredda tillämpningen av denna bestämmelse utöver den nuvarande ordning som upprättats genom konventionen, som redan är ett stort undantag från territorialitetsprincipen, eftersom detta skulle kunna leda till att brottsbekämpande myndigheter får obegränsad fjärråtkomst till servrar och datorer som finns i andra jurisdiktioner utan hänvisning till avtal om ömsesidig rättslig hjälp och andra instrument för rättsligt samarbete som införts för att garantera den enskildes grundläggande rättigheter, inklusive uppgiftsskydd och rättssäkerhet. Parlamentet understryker att EU har utövat sin befogenhet i it-brottslighetsfrågor och att både kommissionens och parlamentets rättigheter därför bör respekteras.
41. Europaparlamentet beklagar att kommissionen inte har svarat på parlamentets begäran om att genomföra en undersökning om ett heltäckande europeiskt program för skydd av visselblåsare, och uppmanar kommissionen att senast i slutet av 2016 lägga fram ett meddelande i denna fråga.
42. Europaparlamentet välkomnar den resolution som Europarådets parlamentariska församling antog den 23 juni 2015 om förbättrat skydd för visselblåsare, och då i synnerhet punkt 9 om betydelsen av visselblåsning för att säkerställa att de lagstadgade gränserna för övervakning respekteras, och punkt 10 där EU uppmanas att anta lagar om skydd för visselblåsare som även ska täcka anställda inom nationella säkerhets- och underrättelsetjänster och privata företag inom detta område, samt att, i största möjliga utsträckning enligt nationell lag, bevilja asyl till visselblåsare som hotas av

vedergällning i sina hemländer, förutsatt att deras avslöjanden motiverar skydd i enlighet med de principer som församlingen förespråkar.

43. Europaparlamentet betonar att massövervakning kraftigt underminerar den yrkesmässiga tystnadsplikten inom reglerade yrken som läkare, journalist eller advokat. Parlamentet understryker framför allt att EU-medborgarna har rätt att skyddas mot all form av bevakning av konfidentiell kommunikation med sina advokater som skulle bryta mot Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, i synnerhet artiklarna 6, 47 och 48, samt direktiv 2013/48/EU om rätt till tillgång till försvarare. Parlamentet uppmanar kommissionen att lägga fram ett meddelande om skydd av konfidentiell information inom yrken med yrkesmässiga privilegier senast i slutet av 2016.
44. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta fram riktlinjer för hur medlemsstaterna ska göra för att anpassa verktyg för personuppgiftsinsamling som sker i syfte att förebygga, avslöja, utreda och åtala brott, inklusive terrorism, till EU-domstolens domar av den 8 april 2014 om lagring av uppgifter (mål C-293/12 och C-594/12) och av den 6 oktober 2015 om Safe Harbour (mål C-362/14). Parlamentet uppmärksammar särskilt punkterna 58 och 59 i domen om lagring av uppgifter och punkterna 93 och 94 i domen om Safe Harbour, i vilka det tydligt efterfrågas ett riktat tillvägagångssätt för uppgiftsinsamling i stället för ofiltrerad insamling.
45. Europaparlamentet betonar att i de senaste prejudikaten, och i synnerhet domstolens dom av den 8 april 2014 om lagring av uppgifter, framgår det tydligt att det är ett lagstadgat krav att påvisa nödvändigheten och proportionaliteten i alla åtgärder som innebär insamling och användning av personuppgifter som kan påverka rätten till respekt för privat- och familjelivet och rätten till skydd av personuppgifter. Parlamentet anser det beklagligt att politiska hänsyn ofta leder till att efterlevnaden av dessa rättsliga principer undermineras i beslutsprocessen. Parlamentet uppmanar kommissionen att, som en del av sin agenda för bättre lagstiftning, se till att all EU-lagstiftning håller hög kvalitet, följer rättsliga standarder och prejudikat, samt ligger i linje med Europeiska unionens staga om de grundläggande rättigheterna. Parlamentet rekommenderar att konsekvensbedömningen av alla efterlevnads- och säkerhetsåtgärder som inkluderar insamling av personuppgifter även ska inkludera en behovs- och proportionalitetsprövning.

Europeisk strategi för ökat it-oberoende

46. Europaparlamentet är besviken över att kommissionen inte har vidtagit åtgärder för att följa upp de detaljerade rekommendationer som gjordes i resolutionen för att öka it-säkerheten och internetintegriteten i EU.
47. Europaparlamentet välkomnar de åtgärder som hittills gjorts för att förbättra parlamentets it-säkerhet i enlighet med GD Itecs handlingsplan för parlamentets IKT-säkerhet och begär att detta arbete fortsätter och att rekommendationerna i resolutionen genomförs fullständigt och snabbt. Parlamentet uppmanar till nytänkande och, om så krävs, ändringar i lagstiftningen om upphandling för att förbättra EU-institutionernas it-säkerhet. Parlamentet vill se att proprietär programvara ersätts av granskningsbar och kontrollerbar programvara med öppen källkod i alla EU-institutioner, att det införs ett obligatoriskt krav på öppen källkod vid alla kommande it-upphandlingar samt att det finns en effektiv tillgänglighet till krypteringsverktyg.

48. Europaparlamentet upprepar med kraft sitt krav på utveckling, inom ramen för nya initiativ såsom den digitala inre marknaden, av en europeisk strategi för ökat it-oberoende och skydd för internetintegritet som kommer att främja it-branschen i EU.
49. Europaparlamentet kommer att lägga fram ytterligare rekommendationer inom detta område efter sin konferens om att skydda integriteten på internet genom ökad it-säkerhet och it-självständighet i EU som planeras hållas i slutet av 2015, och som kommer att utgå från resultaten från den nyligen offentliggjorda Stoa-studien om massövervakning av it-användare.

Demokratisk och neutral internetförvaltning

50. Europaparlamentet välkomnar kommissionens mål att göra EU till en förebild för internetförvaltning, samt dess vision om en flerpartsmodell för internetförvaltning såsom angavs vid det globala flerpartsmötet om framtidens internetförvaltning (NETMundial) i Brasilien i april 2014. Parlamentet ser fram emot resultatet av det pågående internationella arbetet på detta område, inklusive inom ramen för forumet för förvaltning av internet.
51. Europaparlamentet varnar för den uppenbara nedåtgående spiralen för den grundläggande rätten till skydd av privatlivet när all information om mänskligt beteende anses vara potentiellt betydelsefull för att bekämpa framtida brottsliga handlingar, vilket leder till en massövervakningskultur där alla medborgare behandlas som potentiella misstänkta och till att sammanhållningen och förtroendet i samhället urholkas.
52. Europaparlamentet kommer att beakta resultaten från den ingående studie som genomförts av Europeiska unionens byrå för grundläggande rättigheter om skyddet av de grundläggande rättigheterna i samband med övervakning, och framför allt titta närmare på hur det aktuella rättsläget ser ut för enskilda personer när det gäller de rättsmedel de har tillgång till i samband med sådan verksamhet.

Uppföljning

53. Europaparlamentet uppdrar åt utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor att fortsätta att övervaka utvecklingen inom detta område och att följa upp rekommendationerna i resolutionen.

o

o o

54. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet, kommissionen, medlemsstaternas regeringar och parlament samt Europarådet.